

Jeg er bare nødt til at sige, at jeg kommer her i Folketinget og svarer beredvilligt på detaljerede spørgsmål fra en fagministers område, og jeg videregiver de oplysninger, jeg har modtaget fra den pågældende minister, og må så sige til spørgerne, at ønsker de mere detaljeret information, så må de spørge den pågældende minister direkte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1786

8) Til statsministeren af:

Høgni Hoydal (TF):

»Hvornår og hvordan vil den danske regering støtte den enstemmige beslutning fra Færøernes Lagting om at søge selvstændigt og fuldgyldigt medlemskab af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd?«

Skriftlig begrundelse

I 2003 vedtog det færøske Lagting enstemmigt, at Færøerne skulle ansøge Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om selvstændigt og fuldgyldigt medlemskab, herunder at blive selvstændigt part i nordiske konventioner og aftaler. Det blev i forbindelse med vedtagelsen konstateret, at dette vil forudsætte en ændring af Helsingforsaftalen. Ansøgningen blev derfor sendt til den danske regering med opfordring til at støtte, at ansøgningen behandles i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, og at en formel procedure til behandling af ansøgningen kan igangsættes. Samme procedure blev anvendt, da Færøerne i 1976 første gang ansøgte om selvstændigt medlemskab. Dengang støttede Danmark ansøgningen og den såkaldte Petrikomité blev nedsat, der siden fremkom med visse ændringsforslag til Helsingforsaftalen, som gav de selvstyrende områder deres nuværende status i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Høgni Hoydal (TF):

I 2003, for mere end 2 år siden, vedtog det færøske Lagting enstemmigt, at Færøerne igen skulle ansøge om fuldt medlemskab af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd og herunder om at blive selvstændigt part i de nordiske konventioner og aftaler.

Det blev i forbindelse med vedtagelsen selvfølgelig konstateret, at dette ville forudsætte en ændring i Helsingforsaftalen. Ansøgningen blev derfor både sendt til Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og til den danske regering med opfordring til at støtte ansøgningen, ligesom man gjorde i 1976-77, da Færøerne for første gang søgte om selvstændigt medlemskab. Dengang blev der nedsat en komité, der forestod ændringer i Helsingforsaftalen, som så gav Færøerne, Grønland og Åland deres nuværende status.

Derfor er spørgsmålet: Hvornår og hvordan vil den danske regering også nu støtte denne enstemmige beslutning fra Færøernes Lagting om at søge om et fuldt gældende, selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og om at være part i nordiske konventioner?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringen støtter som bekendt det færøske ønske om en styrket rolle for Færøerne, og i øvrigt også for Grønland, på det udenrigspolitiske område og herunder selvsagt også i det nordiske samarbejde.

Men efter regeringens opfattelse kan Færøerne af statsretlige grunde ikke blive det, der hedder kontraherende part, i Helsingforsaftalen, som er grundlaget for Nordisk Ministerråds arbejde. Det skyldes, at det er en aftale mellem selvstændige stater, og med al respekt for hr. Høgni Hoydals syn på den sag er Færøerne jo altså en del af rigsfællesskabet og ikke en selvstændig stat i den her forstand.

Jeg har derfor den 15. september 2003 foreslået lagmanden, at vi søger et politisk protokollat udarbejdet og undertegnet af de fem nordiske lande samt Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre, hvis det ønskes, et protokollat, som kan afspejle konkrete forbedringer af Færøernes og Grønlands stilling i det nordiske samarbejde.

Jeg er glad for, at den færøske lagmand i et brev af 23. maj i år, altså for ganske nylig, har meddelt, at man tager det danske standpunkt til et selvstændigt færøsk medlemskab ad notam, og at man fra færøsk side er rede til at se, om vi på den måde kan bane vejen for en positiv udvikling inden for det nordiske samarbejde. Jeg vil derfor nu tage kontakt til lagmanden for at drøfte, hvordan vi igangsætter en nordisk forhandlingsproces, der kan føre til noget, som i praksis fungerer som et de facto medlemskab for Færøerne af Nordisk Ministerråd.